

Svatý Josef - tesař

Papež František uvažoval ve své katechezi o práci svatého Josefa, od kterého se Ježíš učil. Práce tvrdá a málo odměňovaná. Svatý otec se modlil za rodiny, které trpí kvůli práci a řekl, že musíme „obnovit smysl práce jako základní prvek, který člověka povznáší a spolupracuje na jeho posvěcení“.

12.01.2022

Dobrý den, drazí bratři a sestry!

Evangelisté Matouš a Marek označují Josefa za „tesaře“ nebo „truhláře“. Před okamžikem jsme vyslechli, jak lidé z Nazareta slyší Ježíše mluvit a ptají se: „Copak to není syn tesařův?“ (Mt 13,55; srov. Mk 6,3). Ježíš vykonával řemeslo svého otce.

Řecký výraz tekton, který se používá pro označení Josefovy práce, bývá překládán různě. Latinští církevní otcové ho tlumočí jako „tesař“. Musíme si však uvědomit, že v Palestině Ježíšovy doby se dřevo používalo nejen k výrobě pluhů a rozličného nábytku, ale také ke stavbě domů, které měly dřevěná okna a dveře, a terasovité střechy z trámů utěsněných větvemi a hlínou.

Pojem „tesař“ nebo „truhlář“ byl tudíž obecným označením, užívaným jak pro řemeslníky pracujícími se dřevem, tak pro dělníky, kteří se zabývali činnostmi spojenými stavebnictvím. Bylo to zaměstnání

poměrně náročné, protože se pracovalo s těžkými materiály, jako je dřevo, kámen a železo. Z ekonomického hlediska nezajišťovalo velké výdělky, jak lze usuzovat ze toho, že když Maria a Josef přinesli Ježíše do chrámu, obětovali jen pár hrdliček nebo holoubata (srov. Lk 2,24), jak to Zákon předepisoval pro chudé (srov. Lv 12,8).

Dospívající Ježíš se tedy naučil tomuto řemeslu od svého otce. Proto také, když jako dospělý začal kázat, ptali se udivení sousedé: „Kde se u něho vzala taková moudrost a ty zázraky?“ (Mt 13,54) a pohoršovali se nad ním (srov. v. 57), protože byl synem tesaře, ale mluvil jako učitel Zákona – právě to je pohoršovalo.

Tento životopisný záznam o Josefovi a Ježíšovi mi přivádí na mysl dělníky z celého světa, zejména ty, kteří do úmoru pracují v dolech a v některých továrnách; ty, kteří jsou

vykořisťování prací načerno; myslím na oběti práce – jak víme, v poslední době jich bylo v Itálii mnoho; na děti, které jsou nuceny pracovat, i na ty, které se přehrabují na smetištích, aby našly něco použitelného ke směně... Dovolím si to zopakovat ještě jednou: Mysleme na skryté dělníky, kteří vykonávají úmornou práci v dolech a továrnách! Mysleme na ty, kdo jsou vykořisťováni prací načerno; na ty, kdo jsou nuceni dát svůj výdělek pašerákům a zůstávají bez příjmu, bez ničeho. A pokud nepracujete, nemáte žádné jistoty. Práce načerno je dnes běžná, je jí mnoho. Pomysleme na oběti práce, na pracovní úrazy, na děti, které jsou nuceny pracovat! Je přeci hrozné, když děti, ve věku, kdy by si měly hrát, musejí pracovat jako dospělí. Mysleme na tyto nebohé děti, které pátrají na smetištích, co by se dalo použít a vyměnit. To všechno jsou naši bratři a sestry, kteří se takto živí - prací, která neodpovídá jejich

důstojnosti! Zamysleme se nad tím! A to se děje dnes, v našem světě! Myslím ale také na ty, kdo jsou bez práce. Kolik lidí jen chodí klepat na dveře továren a podniků s otázkou, zda je nějaká práce. (– A dostávají odpověď): „Ne, není...“ Práce je nedostatek! A myslím také na ty, kteří se cítí být právem poškozeni na své důstojnosti, protože nemohou najít práci. Přijdou domů (a slyší) : „Našel jsi něco?“ – (A musejí odpovědět:) “Ne, nic... Stavil jsem se v charitě a nesu trochu chleba.” Důstojnost ti nepřidá, když přineseš domů chleba. Ten si můžeš vzít v charitě, ale důstojnost tím nezískáš. Důstojnost získáváš, když si na chléb můžeš vydělat, a pokud nedáme našim lidem, našim mužům a ženám, možnost vydělat si na chléb, je to projev sociální nespravedlnosti na tom kterém místě, národě nebo kontinentu. Vládcí musejí dát každému možnost vydělat si na chléb, protože tento výdělek dává

člověku důstojnost. Práce je stvrzením důstojnosti, a to je důležité. Mnoho mladých lidí, mnoho otců a matek prožívá drama, protože nemají práci, která by jim umožnila klidný život, žijí ze dne na den. A mnohdy je hledání práce tak dramatické, že je dovede až ke ztrátě veškeré naděje a touhy po životě. Mnoho lidí přišlo o práci v této pandemické době - to víme - a někteří, zdrceni neúnosným břemenem, došli tak daleko, že si vzali život. Dnes bych rád vzpomněl na každého z nich a jejich rodiny. Uctěme minutou ticha památku mužů a žen, kteří jsou zoufalí, protože nemohou najít práci.

Nebereme dostatečně vážně skutečnost, že práce je podstatnou součástí lidského života, rovněž na cestě k jeho posvěcení. Práce neslouží pouze k zajištění spravedlivé obživy; je také místem, na němž se můžeme vyjádřit, cítit se

užiteční a naučit se velké lekci konkrétnosti, která pomáhá duchovnímu životu, aby se nestal spiritualismem. Naneštěstí je však práce často rukojmím sociální nespravedlnosti a místo toho, aby byla prostředkem humanizace, stává se existenční periférií. Častokrát se ptám sám sebe: V jakém duchu vykonáváme svou každodenní práci? Jak se vypořádat s únavou? Vnímáme svou činnost pouze v kontextu svého vlastního osudu, nebo ji spojujeme s osudy druhých? Práce je totiž způsobem, jak vyjádřit svou osobnost, která je ze své podstaty vztahová. Práce je také způsobem, jak vyjádřit svou kreativitu: Každý vykonává práci svým vlastním způsobem, svým vlastním stylem; stejnou práci, avšak jinak.

Je pěkné, když pomyslíme na to, že také Ježíš pracoval a učil se tomuto umění od svatého Josefa. Musíme si dnes položit otázku, co lze udělat pro

to, aby se hodnota práce obnovila, a jak můžeme jako církev přispět k tomu, aby byla vykoupena z logiky pouhého zisku a mohla být prožívána jako základní právo a povinnost člověka, vyjadřující a rozšiřující jeho důstojnost.

Drazí bratři a sestry, rád bych s vámi dnes recitoval modlitbu, kterou se svatý Pavel VI. obrátil ke svatému Josefu 1. května 1969:

Ó svatý Josefe

patrone církve

ty, jenž jsi po boku Vtěleného slova

pracoval každý den, abys vydělal na chléb

a od Něho čerpal sílu k životu i loptění

ty, který jsi zakusil úzkost z budoucnosti

hořkost chudoby a nezajištěnost
práce

ty, jenž dnes vyzařuješ příklad
člověka

pokorného před lidmi

avšak velikého před Bohem

ochraňuj dělníky v jejich těžké
každodenní existenci

chraň je před malomyslností

před vše-popírající vzpourou

jakož i před pokušením hedonismu

a střež pokoj na světě

onen pokoj, který jediný může
zaručit rozvoj národů.

Amen.

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/svaty-
josef-tesar/](https://opusdei.org/cs-cz/article/svaty-josef-tesar/) (06.03.2026)